

DEMOKRACIJA

Slovinci, združimo
se okoli SKUPNE
SLOVENSKE LISTE

Leto XVI. - Štev. 20

Trst - Gorica, 20. oktobra 1962

Izhaja 1. in 15. v mesecu

HRUŠČEV REAKCIONAR

Albanski komunisti ne morejo odpusti moskovskemu prvaku, da se skuša pobratiti z jugoslovanskimi revizionisti - Istočasno padajo napadi tudi s kitajske strani. Na Madžarskem je padel v nemilost bivši podpredsednik vlade Gyorgy Marosan. Čistka se še vedno nadaljuje

V uradnem glasilu albanskih komunistov so pred kratkim objavili daljši članek z večkolonskim naslovom »Izdajavci marksizma in leninizma«. Pisec v uvodu najprej komentira Brežnjev obisk v Beogradu. Pri tem prihaja do zaključka, da je bilo sovjetsko odposlanstvo sestavljeno iz ljudi, ki so najbližji revizionistični struji. Med odposlanci je bil tudi glavni urednik moskovskih »Izvestij« Adzhubej, katerega edina politična zasluga - pravič Albanci - je v tem, da se je poročil s Hruščevu hčerko. Članek nadalje pravi, da se je Hruščev v trenutku, ko je pričel zблиžanje s Titom postavil na nevarno in skrajno delikatno stališče. Njegova sedanjost politika je namreč v ostrem nasprotju s stvarnostjo, ki vlada v Sovjetski zvezi. »To so ljudje - mišljena sta Tito in Hruščev - brez principov, ki skušajo privediti komunistično ideologijo trenutnim potrebam, da bi dosegli skromne politične uspehe. Obisk Brežnjeva v Beogradu naj bi torej v resnici ne predstavljali ničesar drugega kot ponovni poskus Hruščeva, da bi se približal revizionistom in razcepil socialistične sile.«

Tajnik sovjetske komunistične partije, nadaljuje članek, je načel krizo v socialističnem svetu že na XXII. zasedanju komunistične partije v Moskvi. Prvi korak, ki ga je napravil je bil ta, da je vzpostavil uradne odnose s titovsko kliko. Vse to pa je bilo potrebno, da je Hruščev lahko nadaljeval svojo revizionistično politiko. Pri tem svojem cilju pa si je izbral za svojega najboljšega zaveznika jugoslovanskega maršala, ki je že tolikokrat prikazal svoje izdajavske težje do marksizma-leninizma.

Jasno je, nadaljuje časopis, da se Hruščeva skupina in Titova izdajavska klika popolnoma skladata na političnem in ideološkem polju. Njihov zadnji cilj je, da bi se približali imperialističnim težnjam. Pravi marksisti - to se pravi Albanci in Kitajci - pa ne bodo mogli še dolgo trpeti v isti partiji razbijaške revizioniste, ki skušajo podkopati trdne temelje internacionalizmu. Spomnimo se, da je Lenin ustanovil boljševiško partijo potem ko je prišlo do zloma z manjševiki. Tudi v današnjem času se nahajamo v položaju, ko morajo komunistični terenski delavci vz-

postaviti red in jasno pokazati na izdajavce.

Izvedenci za komunistična vprašanja se sedaj sprašujejo ali ne mislijo Albanci skupno s prijateljskimi Kitajci ustanoviti novo internacionalo, ki naj bi se složno borila proti revizionistoma Hruščevu in Titu. Poleg tega pa je upravičeno pričanje, da želijo tiranski komunisti izvesti s podobnimi članki neke vrste anketo, da bi zvedeli za mnenje partij, ki se resnično borijo za čisto interpretacijo marksističnih načel. Se posebej pa bi radi navezali nase one struje v komunističnih partijah različnih držav, ki vztrajajo na dogmatizmu.

Omenjanje razkola v partiji, ki ga je zahteval Lenin, ko je ostro nastopil proti socialdemokratom pa postane še pomembnejše, če pomislimo, da je najvidnejša uradna revija Rdečih Kitajcev pred kratkim objavila vrsto člankov v nadaljevanjih, kjer je prikazana zgodovinska borba Lenina proti socialdemokratom. »Rdeča zastava« kot se imenuje omenjena revija je dala jasno razmeti, da Hruščev in Titove zamisli sliči onim, ki sta jih zagovarjala »izdajavca« Kautsky in Bernstein.

V teh člankih je še jasneje razvidno, da je »Rdeča zastava« želela izvedeti, kakšen odmev bo naletela pri dogmatikih kot tudi pri revizionistih njihova ideja o novi anti-revizionistični internacionali.

Na vsak način zgleđa, da so voditelji v Tirani in Pekingu prepričani, da razumevanje med Sovjetsko zvezo in Jugoslavijo prekaša navadne mednarodne odnose. Ti odnosi so se, po albanskem mnenju, že razširili tudi na ideološko polje. Bojijo se, da se Jugoslavi in Sovjeti že pogovarjajo o načinu, s katerim bi Jugoslavija vstopila, če za sedaj še ne v komunistični blok pa vsaj v »veliko družino socialističnih držav.« Ta možnost pa predstavlja za Kitajce in Albance največjo nevarnost. Istočasno pa se po Franciji širijo anonimni zvezi, v katerih komunisti zagovarjajo dogmatizem, ki je last Albancev in Kitajcev.

MADŽARSKA CISTKA

Pred mesem dni je završalo v visokih krogih madžarske komunistične partije. Mathias Rakosi in Ernoe Gerö; bivši madžarski diktator in njegov tajnik sta bila

(Nadaljevanje na 2. str.)

Francoska parlamentarna kriza

Prvič odkar je postal De Gaulle predsednik republike se je zgodilo, da so se njegovim predlogom uprli poslanci. General De Gaulle pride od časa do časa na zamisel, da bi povečal lastni ugled in istočasno tudi moč. Ze pred časom so nekateri njegovi predlogi naleteli na veliko nezadovoljstvo pri parlamentarnih raznih skupin, ki se boje, da bi spremeni tev nekaterih členov francoske ustave privedla do zmanjšanja vloge, ki jo ima v politiki parlament.

Nasprotovanje med generalom De Gaulleom in parlamentom se je pokazalo letos poleti, ko je vlada na generalovo željo predstavila zakonski osnutek, po katerem bi financirali veliko nuklearno centralo za

izdelovanje francoskega jedrskega orožja. S takim ukrepom bi se Francija vrnila med atomske velesile, čeprav je bila težnja Amerike, Velike Britanije in Sovjetske zveze v tem, da se ne poveča število držav z lastno atomsko silo. Na ta način bi tri atomske velesile lahko opravile po eni strani svojo težnjo, da se medseboj pomenijo o atomski razorožitvi, po drugi pa bi preprečili lastno jedrsko oborožitev Rdečim Kitajcem in Zahodnim Nemcem. Velika večina francoskih poslancev je bila proti De Gaullovemu ukrepu, ker so v tem videli razkrojitev zapadnega zaveznitstva. Edina možnost, ki jim je ostala, da bi preprečili financiranje centrala je bilo izglasovanje nezaupnice. S tem pa bi general De Gaulle lahko razpustil parlament in razpisal nove politične volitve. Razumljivo je torej, da so hoteli parlamentarci dobro premisliti položaj, kajti tehnično bi bilo zelo težko izvesti politične volitve v poletnem času. Poslanci bi se poleg tega morali odpovedati počitnicam, kar marsikomu ni bilo po godu. Obstajala pa je tudi možnost, da vsaj nekateri ne bodo ponovno izvoljeni in odločitev je bila torej še težja.

Novo nasprotovanje med parlamentom in De Gaulleom pa je nastalo, ko je general nameraval izvesti načrt, po katerem bi v bodočnosti Francozi volili predsednika republike posredno, to se pravi z rektim glasovanjem. Do sedaj so predsednika republike volili poslanci in senatorji na skupni seji, podobno kot v Italiji. Če bi francoski parlament odobril De Gaullovo zamisel, potem bi se funkcije parlamenta zmanjšale. Mnogi pa so v tem ukrepu videli generalovo težnjo, da odpravi parlamentarni sistem in ga zamenja predsedniškim. Po sedanjih ustavi lahko predsednik republike razpiše o ustavnih spremembah referendum in ta način spremeni ustavo, ne da bi se oziral na parlament.

Kot je bilo pričakovati so se parlamentarci izrekli proti zakonskemu osnutku. Toda De Gaulle se ni ustrašil. Razpisal je referendum, istočasno pa je tudi razpustil parlament in napovedal bližnje politične volitve.

Razgovori Kennedy - Gromiko

V četrtek sta se v Beli hiši sestala ameriški predsednik Kennedy in sovjetski zunanji minister Gromiko. Po končanih razgovorih niso izdali nobenega uradnega poročila, širijo se le najrazličnejše novice. Ameriški dnevnik »New York Times« piše, da se namerava Hruščev novembra udeležiti sej glavne skupščine Združenih narodov, Gromiko pa naj bi pripravil pot. Gotovo je, da se bosta Kennedy in Hruščev v bližnji bodočnosti sestala in skupno predebatirala najvažnejša svetovna vprašanja. Po zadnjih vesteh se da sklepati, da bo predvsem govora o Berlinu in nemškemu vprašanju.

Razgovor med Kennedyjem in Gromikom je bil zavlekel več časa, kot so pričakovali. Tako ameriški predsednik ni mogel seznaniti zahodnonemškega zunanjega ministra Schroederja o poteku razgovorov. Ministrstvo letalo je namreč odpotovalo še pred zaključkom sestanka.

Pozitivni pojavi in negativna dejstva

Neljubi incident, do katerega je prišlo v zvezi z volivnim znakom Skupne slovenske liste, ki ga pristojna komisija ni hotela odobriti, ker je imel slovenski napis, je rešen s treznim kompromisom. Sprejet je bil predlog, ki smo ga nakazali že v uvodniku naše sobotne izredne številke. Namesto samo slovenskega ima volivni znak Skupne slovenske liste dvojezičen napis: zgoraj najprej v italijanščini, ki je uradni jezik in ga govori tukajšnja večina, spodaj pa v slovenščini, ki je jezik manjšine. Po ureditvi vprašanja volivnega znaka je bila dokončno sprejeta in priznana tudi Skupna slovenska lista kot taka. Tako smo tržaški demokratični Slovenci uradno stopili v volivni boj.

S predložitvijo kompromisa smo demokratični Slovenci še

enkrat pokazali, da nismo nikakršni nacionalistični fanatiki. Naš osnovni smoter je vedno bil in je tvorno sožitje z italijansko večino, sredi katere živimo. Zavzemamo pa se in se vedno tudi bomo za priznanje tistih osnovnih pravic, brez katerega takšnega sožitja ne more biti, kakor tudi za odpravo krivic, ki to sožitje spodkopujejo. Prepričani smo, da na ta način obenem najkoristnejše ščitimo in pospešujemo trajne interese države, v kateri živimo, ker ni dvoma, da sta vzajemnost in zadovoljstvo državljanz najtrdnjša temelja, na katere se mora država opirati in na katerih se edino da resno graditi.

Pri tem kar se je zgodilo pa moramo vsekakor poudariti važno dejstvo: prvič v povojni zgodovini in morda sploh prvič na Tržaškem smo pripadniki manjšine pri načelnem vprašanju, pri katerem je šlo za našo izrazito manjšinsko zadevo, bili deležni soglasja in s tem moralne ter politične podpore takorekoč vseh tukajšnjih italijanskih strank, z izjemo desnice.

Ne izdamo nobene tajnosti, če povemo, da je bilo pri tem posebno odločilno in važno razumevanje, ki so ga do nastalega vprašanja pokazale stranke demokratične sredine. To je važen, dragocen in za bodočnost obetajoč pojav, ki dokazuje, da upi v sožitje med manjšino in večino le niso prazna utvara. Utrta je pot, ki lahko vodi v nove čase in nove razmere. Vsem, ki so k temu prispevali, je treba izreči našo priznanje.

In tako je pri tem sploh lahko prišlo do incidenta, ki je tako pretresel našo javnost in je grozil, da zadobi nezaželjene oblike in ostrino?

Marsikdo si postavlja to vprašanje. Odgovor pa je enostaven in tudi ni nov. Neštetokrat smo ga že povedali: v nasprotju z vsemi načeli in poslanstvi demokratične države, v brk sprejetim mednarodnim obveznostim in republiških ustavi so glede manjšinskih pravic na žalost še vedno v veljavi številni fašistični zakonski predpisi, ki jih do danes še nihče ni imel poguma prekinati. Nanje se nato opirajo birokrati in drugi ljudje, ki so sredi teh predpisov in v takratni tradiciji zrastle ter jih nato, sklicujoč se na papir, tolmačijo ob priložitostih in na način, kakor bi jih novi časi in razmere ne smeli poznati.

Tako se je še enkrat in v kričeči obliki pokazalo, da je skrajni čas, da se zakonodajo in upravno prakso, ki še vedno trpi ta na kompleksih žalostne preteklosti zatiranja narodne manjšine, spravi v sklad z demokratičnimi in človeškimi načeli. Ne morejo na eni strani veljati fašistični predpisi, medtem ko se na drugi proglašajo manjšinske pravice. Ureditev tega stanja mora postati glavni in najpomembnejši cilj vzpostavljenega sodelovanja med italijanskimi in slovenskimi demokrati, saj bomo od tega oboji in vsa skupnost imeli samo korist.

EKUMENSKI KONCIL

V četrtek 11. t.m. je papež Janez XXIII. otvoril XXI. ekumenski koncil, ki je imepovan tudi »Vatikan II.«. Po skoraj sto letih so se cerkveni očetje ponovno zbrali na papeževu željo, da predebatirajo mnoga vprašanja cerkvenega delovanja. Svetovna javnost je z zanimanjem sledila prvimi dogodkom, vsekakor pa bo treba počakati še precej časa preden bomo lahko zvedeli za posamezna vprašanja, ki jih bodo na zasedanju preučili. Bilo bi odveč ponavljati veliko važnost, ki jo ima vesoljni zbor ne samo za Cerkev, pač tudi za politični, socialni in kulturni razvoj celotnega človeštva.

Kardinali, škofje in prelati so dopotovali iz vseh strani sveta z željo, da bi pomagali pri delu in dali koncilu sliko množičnega krščanskega zborovanja, na katerem so zastopani vsi narodi sveta. Pripravljalno delo so cerkveni očetje dokončali že junija letos pod vodstvom vatikanskega državnega tajnika kardinala Tardinija.

Slovesnost otvoritve so predvajale številne televizijske in radijske postaje, ki so na ta način seznanile kristjane po vsem svetu o velikem dogodku. V Rim so prišli tudi predstavniki raznih krščanskih ločenih cerkev, saj je eden izmed glavnih ciljev koncila združenje vseh kristjanov v skupno Cerkev. Iz Sovjetske zveze sta tako na primer dopotovala opazovavca ruske pravoslavne cerkve, iz raznih nemških krajev pa protestantski pastirji. Tudi številne vlade iz vsega sveta so poslale na vesoljni cerkveni zbor svoje odposlance.

Prvo zasedanje je bilo v soboto zjutraj ob devetih, ko so cerkveni očetje najprej prisostvovali službi božji, nakar je glavni tajnik koncila msgr. Felici v imenu predsedstva naznanil začetek del. Istočasno so razdelili cerkvenim očetom tri snopce. V prvem je bil seznam vseh prisotnih škofov, v drugem seznam cerkvenih očetov, ki so bili člani različnih pripravljalnih komisij, tretji snopci pa je vseboval volivnice, v katere je bilo treba napisati šestnajst imen za vsako posamezno komisijo. Izgledalo je, da se bodo volitve v

hipu končale in da bodo cerkveni očetje izbrali za člane raznih komisij one škofo in prelate, ki so že sodelovali pri pripravljalnem delu. Tedaj pa je zaprosil za besedo francoski kardinal Lienart, ki je v latinščini izrazil svoje zaupanje nad takojšnjim glasovanjem. Zaprosil je za odlok nekaj dni, da bi se škofoje raznih narodnosti lahko posvetovali med seboj in izbirali. Takoj za njim je spregovoril koelnški nadškof kardinal Frings, ki se je pridružil predlogu francoskega kardinala tudi v imenu kardinalov Koeniga in Doepfnerja.

Govornika sta predvsem poudarila željo, da bi bile v posameznih komisijah enakovredno zastopane razne narodnosti. S tem bi se še bolj poudaril mednarodni značaj XXI. ekumenskega koncila.

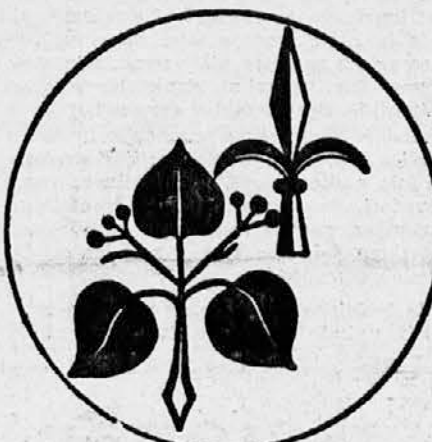
Zasedanje se je nadaljevalo v torek zjutraj z volitvami škofov in prelatov v razne komisije.

S tem pa je bilo potrjeno pisanje nekaterih časopisov, ki so našli med največjetejše govornike kardinale Fringsa, Koeniga, Doepfnerja in Alfrinka.

Na 3. strani smo pričeli s ponatisenjem zgodovinskega pregleda v nadaljevanjih vseh dvajsetih dosedanjih ekumenskih koncilov.

Ta znak bomo prekrižali

LISTA UNITARIA SLOVENA

SKUPNA SLOVENSKA LISTA

Po sporazumu, ki je bil dosežen, bo volivni znak »SKUPNE SLOVENSKE LISTE« imel zgoraj polkrožni napis »Lista unitaria slovena«, spodaj pa »Skupna slovenska lista«. To je slovenski znak in tega bomo Slovenci volili!

vanje v občinski palači proti postopku, ki ga je določila vlada za odobritev revizije ustave. Pri zborovanju so sodelovali predstavniki vseh političnih skupin razen golistov. Svetovavci so soglasno sprejeli resolucijo, ki poudarja, da predstavlja postopek za referendum očitno kršitev ustave. Kljub temu pa je kampanja za referendum zelo mrtva, kajti stranke se predvsem pripravljajo na volivni boj za politične volitve, ki bodo novembra.

O izidu referenduma si zaenkrat ni moč napraviti jasne slike. Vsekakor pa zgleđa, da bodo Francozi še enkrat potegnili z De Gaulleom, čeprav je večina strank proti predlogu za revizijo ustave.

Dokažimo svojo zrelost: volimo Skupno slov. listo

Predsednik republike v Trstu

Preteklo soboto je prispel v Trst predsednik italijanske republike poslanec Antonio Segni. Naslednjega dne je namreč prisostvoval slovesni paradi ob priliki 110-letnice ustanovitve policijskega zbora.

Za priložnost so pripravili veliko manifestacijo, pri kateri so sodelovali motorizirani, konjski, mornariški in drugi specializirani oddelki policijstov. Parada se je pričela 10.30 na konjskem dirkališču pri Montebelu, ob 12. pa je bila v dvorani občinskega sveta izredna seja, na kateri so podelili državnemu poglavarju častno meščanstvo. Popoldne je Segni otvoril begunsko naselje pri Skednju, nato pa je odpotoval proti večeru v Rim.

V nedeljo jutraj se je predsednik republike sestel s predstavništvom oblasti in političnih organizacij. Ob tej priliki so člani Sveta Skupne slovenske liste izročili državnemu poglavarju protestno pismo proti zavrnitvi znaka Skupne slovenske liste, ker je vseboval napis v slovenskem jeziku.

Pismo se glasi:

Gospod Predsednik republike
ANTONIO SEGNI

TRST

Podpisani predstavniki Slovenske demokratske zveze, Slovenske katoliške skupnosti, Slovenske krščansko-socialne zveze in Skupine neodvisnih Slovencev si štejejo v čast, da Vam lahko izrečejo spoštljivo stva na tržaškem ozemlju.

Z največjim obžalovanjem pa morajo pri prvem srečanju ob tej slovesni priliki izreči Vašo visoko pozornost na dejstvo, ki zelo zanima slovensko prebivalstvo. Pred nekaj dnevi je tukajšnja volivna komisija zavrnila znak Skupne slovenske liste, ker je vseboval ime liste v slovenski. Ker je ta ukrep povzročil živo ogorčenje slovenskega prebivalstva in bi lahko spravi v nevarnost njegov nastop pri prihodnjih volitvah v tržaški občini, si podpisani dovoljujejo prositi Vas za Vaše visoko zanimanje, tudi zato, da bi bili spoštovani zakoni republike in mednarodni sporazumi o Tržaškem ozemlju.

Vse to kaže, da čaka na pravično in nujno rešitev še vrsta upravičenih slovenskega prebivalstva. Podpisani bodo i meli čast predložiti Vam podrobno spomenico in upajo, da jo boste dobrohotno sprejeli.

Ob tej priložnosti Vam še enkrat izražajo čustva globokega spoštovanja in Vam želijo prijetno bivanje v našem mestu.

Trst, 14. oktobra 1962.

Slov. demokratska zveza
Slov. katoliška skupnost
Slov. krščansko-socialna zveza
Skupina neodvisnih Slovencev

Luna vztraja

»Ranger V« je odpotoval na svojo dolgo pot, kljub močnemu vetru, ki je povzročil veliko zaskrbljenost med člani NASE. Po krajšem obletu zemlje so raketo usmerili proti cilju. To je že tretji ameriški poskus, da bi z mehanskimi napravami raziskali zemeljsko spremljevalko. Prvi poskus, ki so ga napravili januarja letos se je ponesrečil. Raketa, ki bi morala fotografirati lunino površje in spustiti številne tehnične naprave za fizične meritve je zgrešila cilj in nadaljevala pot proti soncu. Poskus so ponovili meseca aprila. Raketa je bila tedaj preciznejša in se je približala cilju, vendar pa so tehnične naprave v zaključnem štadiju raziskovanja odpovedale in zatorej nismo mogli sprejeti na zemljo pričakovane podatke.

Poskus, ki so ga Američani sedaj napravili je mnogo večjega znanstvenega pomena od krožnih človeških potovanj okoli zemlje. Ko bo raketa prišla v lunino

blizino bodo naprave pričele posredovati na zemljo slike o njeni površini. Ko pa bo raketa prišla v neposredno lunino blizino, se bo razdelila v dvojce. Okrogli del bi po predvidenih računih moral pasti na puščavo v bližini luninih ognjenikov. Tedaj se bodo sprožile tehnične naprave in začele redno oddajati podatke o lunini površini. Na ta način bomo lahko zvedeli bomo, če je površina v resnici pokrita s plastjo praha, ki so ga stvorili meteoriti v tisoč letih. Poleg tega pa bomo zvedeli z gotovostjo ali na luni obstoj magnetično polje ali ne. Dobili bomo točne podatke o potresnih sunkih in kakšno je povprečje meteorskih padavin na površje.

Vsi ti podatki bodo predvsem zanimali astronome, vendar pa se bodo z njimi lahko okoristili tudi številni znanstveniki, ki že sedaj pripravljajo vse potrebno za človeški polet v bližnjih letih na zemeljsko spremljevalko.

Amerika je s tem poskusom napravila velik korak v vesoljski tekmi. Sedaj predvidevajo, da bodo lahko poslali prvo vesoljsko ladjo s človeškim potnikom na Luno leta 1968, ko bo takojimenovalni projekt Apoloe prišel v zaključni štadij.

»Ranger V« tehta 355 kilogramov, njegova zunanja prevleka je pozlačena kromirana. V treh dneh bo moral preleteti daljavo 400 tisoč kilometrov, kolikor znaša v teh dneh razlika med zemljo in Luno. Do trenutka, ko pišemo nadaljuje »Ranger V« redno svojo pot. Poskus, ki so ga opravili Američani je zelo držen in težak. V razliki z Lunikom II, ki so ga Sovjeti izstrelili leta 1959 in ki je spustil na Luno kos kovine z napisom

in znakom Sovjetske zveze, bo moral »Ranger V« leteti do satelita, na katerega bo razpustil okrogli del rakete, ki bo direktno posredoval tehnične podatke. Pri tem naj omenimo, da so Sovjeti poslali mesec dni za Lunikom II. Lunik III, ki je poslal fotografije z nevidne strani zemeljske spremljevalke.

Iztreleži so morali Američani dvakrat v zadnjem hipu odpovedati, najprej zaradi tehničnih okvar, kasneje pa zaradi orkana, ki so ga meteorološke postaje napovedovale. K sreči je orkan spremenil svojo pot in raketo so lahko iztrelili. Pri tem naj dodamo, da bi v nasprotnem slučaju morali počakati vsaj mesec dni, da bi zemeljski satelit prišel ponovno v pravo pozicijo.

Ko je »Ranger V« prišel v določeno višino so se avtomatično odprle sončne naprave, s pomočjo katerih si bo raketa pridobivala električno energijo naravnost od sončnih žarkov. Kasneje pa bo vesoljska kabina opravila še orientacijsko delo. Avtomatični pilot bo moral točno določiti svojo oddaljenost od zemlje in sonca in, na ta način izračunati pot do Lune. Kot znano namreč ni moč določiti nobene poti brez stalnih točk. Pri vesoljskih poletih predstavljajo stalne točke zemlja, sonce in zvezde.

Za prve podatke o lunini površini bomo zvedeli lahko v nedeljo popoldne, ko bo »Ranger V« prispel v neposredno lunino blizino.

V zadnjem trenutku smo izvedeli, da se je poskus ponesrečil. Baterije v raketi so se med letom izpraznile, sončne celice pa odpovedale. Ker je »Ranger V« brez energije, znanstveniki niso mogli vravnati rakete v določeno smer. Okrogli del rakete tako ne bo pristal na luninem površju, pač pa bo letel približno 480 kilometrov od zemeljske spremljevalke.

VESTI Z GORIŠKEGA

Za sejem sv. Andreja

Posebna komisija, ki je dobila nalogo, da pripravi za letos sejem svetega Andreja, je svoja dela skoraj zaključila. Po dolgi in ne prav lahki razpravi so prejšnji teden končno sklenili, da bodo letos priredili kot novost razstavo industrijskih in rokodelskih izdelkov, filatelistično razstavo in razstavo kmetijskih strojev.

Prva razstava bo v veliki dvorani UGG na trgu Cesare Battisti, druga v sejni dvorani občinskega sveta v ulici Crispi in tretja na trgu za na debelo v ulici Bocaccio.

Ob začetku šolskega leta

Letošnje šolsko leto se je za naše srednje šole začelo z dvema novostma: z ustanovitvijo stolice na nižji srednji in na strokovni šoli in z zamenjavo ravnateljev.

Ravnatelj Rožič, ki je do sedaj vodil gimnazijo, licej in učiteljsko, je bil namreč imenovan za ravnatelja gimnazije, liceja in nižje srednje šole, ravnatelj Nemec pa bo namesto nižje srednje in strokovne šole upravljal strokovno šolo in učiteljsko. Spremembi in ravnateljskih je sledila še premostitev gimnazije in liceja v ulico Randaccio in premostitev strokovne šole v ulico Croce. Za kroniko moramo povedati, da je naša javnost sprejela to zamenjavo prav v zadnjem trenutku pred začetkom šolskega leta z začudenjem in neodobravanjem.

Za to šolsko leto se je na naših srednjih šolah vpisalo naslednje število dijakov:

Spominski večer prof. Fileja

V nedeljo 30. septembra je bil v dvorani KD spominski večer, ki ga je ZSKP posvetila svojemu prvemu predsedniku pokojnemu prof. Mirku Fileju. Večera so se udeležili številni ljudje iz mesta in okolice in s tem pokazali, kako je bil pokojni profesor priljubljen povsod po Goriškem.

Po uvodnih besedah dr. Humarja je goriški zbor »Lojze Bratuža« zapel pod vodstvom svojega novega pevovodje prof. Iva Bolčina Gallusovo pesem »Ecece quomodo«. Sledil je spominski govor gospoda Maksa Komaca, ki je na res posređen način prikazal pokojnega prof. Fileja kot študenta, kot bogoslovca, kot duhovnika, kot peveca in vzgojitelja.

Na vrsti so bili nato zbori Zveze. Steverjanski mešani zbor je zapel profesorjeve pesmi »Dobri Jesu« in »O Jezus, sem pripravljen«, moški zbor iz Jamelj je nastopil s tremi pesmi prof. Fileja »Sredi zime«, »Zato pa sončka nis« in »Od radosti srca«, moški zbor iz Pevme pa s Filejevo »Pojem med polja« in z Vodopivčovo »Bolečina«.

Med odmori sta se na kratko spomnila pokojnega prof. Fileja dr. Lojze Skerl v imenu Tržačanov in č.g. Vinko Zaleter z Koroške.

Večer je zaključil zbor »Lojze Bratuža« s pesmima »Kaj pa ti fantič« in »Venite rožice moje«.

Iz Sovodenj

Naši ljudje niso prav nič zadovoljni z novim urnikom na avtobusni progi. Pri zadeti so predvsem dijaki, ki imajo vsakih pouk tudi v popoldanskih urah. Zadržni avtobus pride namreč v Sovodenje nekaj pred 14. uro in se nato takoj vrne v mesto.

Tudi glede nove cene so Sovodenjci hudi. Ker so progo nekoliko podaljšali, sedaj avtobus ne vozi več po Korzu, ampak po ulici Trieste, stane vožnja v eno smer 80 lir.

Nujno bi bilo potemtakem, da bi ATA stvar proučila in jo uredila tako, da bi vsestransko ustrezala.

Tekmovanje za pokal „M. Fileja“

Sportno združenje »Olympia« je v spomin na pokojnega prof. Mirka Fileja priredilo v nedeljo 30. septembra prvo lahkoatletsko tekmovanje za pokal »Mirko Fileja«. Tekmovanje se je udeležilo precejšnje število mladih atletov iz mesta in okolice.

Izidi posameznih tekem so naslednji:

Skok v daljavo: 1. Bensa Dušan iz Pevme m 5,11 (točk 778), 2. Svab Dušan iz Trsta m 4,88 (722), 3. Valentinčič Emil iz Pevme m 4,76 (691).

Skok v višino: 1. Bensa Dušan iz Pevme m 1,57 (točk 913), 2. Prinčič Jože iz Sovodenj m 1,57 (913), 3. Svab Dušan iz Trsta m 1,40 (721).

Met kroglice (5 kg) - naraščajniki: 1. Prinčič Jože iz Sovodenj m 11,66 (točk 837), 2. Peršolja Boris iz Gorice m 10,28

Svinjskega področja uspeh v Nizkem dolu

Ljubljanski humoristični tednik »Pavliha« je objavil v eni svojih zadnjih številčk šaljivo zgodbo Stefana Kališnika, ki je bila nagrajena na natečaju za humoresko. Zgodba na šaljiv način prikazuje »svobodo kritike« in »točno obveščevanje« v socialistični Sloveniji.

Novinar Jurij Cušek je zvedel, da je poginilo na kmetijskem gospodarstvu v Nizkem dolu pri Velikih Krčinah sto trinajst štiridesetletskih prašičev. Zvedel je tri tedne po tistem, ko so že vsi govorili o tem.

Pol ure potem, ko je za silo prebolel poklicni zanos — takle imenitem dogodek! — je zaprosil urednika rubrike, potem urednika sektorja in nato še druge, da bi smel iti gledat grobišče sto trinajstih in eventualno, če bi tako kazalo, tudi tipat za vzroke.

Pohvalili so njegovo pobudo — gotovo gre za zapoznelo sabotažo konservativnih individualnih kmetijskih proizvajalcev, ali pa za elementarno katastrofo, so rekli — je osebo obvestil telefonista in stenografa, da bo drugi dan ob pol šestih zvečer, približno takrat seveda, klical redakcijo iz Velikih Krčin, ako bo tamkajšnja pošta še odprta.

Drugo popoldne je iz razprave vseh najbolj pristojnih in tudi drugih v Nizkem dolu razbral vročo željo vseh navzočih, da bi šel še upravniki posestva za onimi sto trinajstimi poginulimi. Spoznanje je bilo čisto določeno in natančno, ko je sekretar širše soske dejal:

— Lani nam je upravnik pokopal petdeset telet, letos pa sto trinajst prašičev!

Nadalje je Jurij Cušek spoznal resnico, da je upravnik družbenega veleposredstva — po nekdanji usposobljenosti zidarski tehnik, specializiran za nizke gradnje —

venomer izumil nove poljedelsko-živilnorske metode; njegova najnovejša pitalna metoda v prašičereji je pred tremi tedni izpraznila skrajne modrine svinjak, sezidan pred štirimi leti. Bil je čisto prazen, ob gozdiču pa se je bočil kup sveže ilovice velikih razsežnosti.

Sodelavec Jurij je samo zato, ker je vedel, da mora biti ažuren, takoj sestavil poročilo. Pošteno je napisal, da je poginulo sto trinajstih na pol formiranih bekonov posledica upravnikove krievde; pridobil si bom slavo korajžnega družbenega kritika, je vedel. Prevzel od navdušenja je s posebno ljubeznijo opisal se marmornim vhod v prazni svinjak. In da ne bi bilo zamere, je dal prebrati sestavek sekretarju preden je tekel s poročilom na pošto.

— Ostrjši bi morali biti, je dejal sekretar. — Predvsem pa dajte takle naslov:

VSA SOSEKA SE ZGRAZA Z OZIRAN NA KRIMINAL.

Res se je zgrazala vsa soska in temu Jurij ni mogel oporekati. Le tega ni vedel, da se sekretar osebno zgraža zato, ker bi rad postavil na upravniško mesto svojega bratranca, tudi specializiranega za nizke gradnje, a žal samo na polkvificirani stopnji.

Jurij Cušek si je torej napisal s kemičnim svinčnikom na cigaretno škato:

VSA SOSEKA SE ZGRAZA NAD KRIMINALOM!

Naslov je trikrat podčrtal, da vokviril in pripisal: Poudaril sekretar! Potem pa je Jurij po resnem preudarku črkoval na pošti v Velikih Krčinah v telefon takle naslov:

TAKE NAPAKE SE NE SMEJO VEC PONAVLJATI!

Stenograf na drugem koncu žice pa se je čutil še poklicanega, zato je naslov takoj spremenil:

V BOJ PROTI NEGATIVNIM POJAVOM!

Urednik rubrike je ob poročilu zamrmral: »Smrkavec! V kaj bi nas rad spravil! To bi nas pralil! Popravil je besedilo tako, da se ni dalo več razbrati, kaj je povzročilo prašičjo poginulost, pa še obseg pojava poginulosti je zmanjšal. Še malo bolj je poudaril lepoto svinjakov in pripisal: Tako bodo uspehi leta 1963 toliko večji! Skomignil je ob stenografem naslovu, ga prečrtal in napisal novega:

ODPRAVITI POMANJKLJIVOSTI ZA SE VECJI USPEH!

Naslednji urednik prej še ni bil seznanjen z zadevo. Priznal je, da je naslov mobilizacijski, zlasti glede na uspehe, ki se bodo realizirali v letu 1962. Vendar je sodil, da mora biti mobilizacija bolj vsebinska, ne pa pomeni aktivistična, zato je naslov temu primerno preuredil takole:

USPEH NADKRILJUJE POMANJKLJIVOST.

Da pa se zamegljena vsebina ne bi tepa z zelo jasnim naslovom, je skrajšal zadevo s poginulimi prašiči na dva stavka.

Besedilo in naslov je dobil v roke lektor. Nemogoča jezikovna kombinacija, ker je dvoumna, si je rekel ob naslovu. Kdo koga nadkriljuje? Ali uspeh pomanjkljivosti ali pomanjkljivost uspeh? Naslov je presadil v pravilno jezikovno obliko:

KJER NI POMANJKLJIVOSTI, SO USPEHI VELIKI.

Po normalni poti je prišlo poročilo malo pred zaključkom lista k tehničnemu uredniku. Tako dolgega naslova ni moglo postaviti na tle dve koloni, je rekel pomočniku. Morava ga skrajšati!

Ker ni bilo v redakciji nobenega urednika več, sta se sama mučila, krajšala, kombinirala, kopala vsebinsko in idejno po tekstu, vnovič prenevala, dokler ni sta oženila vsebine z dolžino, kot se temu pravi strokovno. Ročnemu stavcu sta rekla, naj postavi takle naslov:

USPEH V NIZKEM DOLU.

Ročni stavec je vzel mero in ko je postavil naslov, je zaklical, da mu pri tem tipu verzalk manjka črka »O«. Vzeti moram manjši tip črk, je dejal.

In ga je vzel. Toda zdaj je zazijala okoli naslova iz majhnih črk prevelika praznina.

— Ena beseda mi hodi premalo, je zavpil ročni stavec. — Se eno besedo mi nažvižgajta!

Vsi trije tehnični, njegov pomočnik in ročni stavec, so razmišljali in podaljšali naslov za eno besedo.

Jurij Cušek je tako zjutraj bral v časopisu:

IZREDEN USPEH V NIZKEM DOLU!

To so brali tudi drugi, med njimi pristojni tovariši iz zadevne zveze zbornice. Tako je dobilo ob koncu tromesečja kmetijsko posestvo v Nizkem dolu od zveze živinorejskih zbornic nagrado v znesku dvesto tisoč dinarjev za nove metode v reji prašičev in za izredne uspehe, realizirane na tem posestvu na področju vzgoje prašičev.

Stefan Kališnik

Obmejni promet v septembru

Obmejni promet v preteklem mesecu na Goriškem nam daje tole sliko: s potni listi je šlo v Jugoslavijo 5508 italijanskih in 3298 tujih državljanov; s propustnicami pa je prekorajlo mejo 33.811 italijanskih državljanov in 81.291 jugoslovanskih državljanov.

Prehodi s propustnicami so tako razdeljeni: z dvolastniškimi propustnicami 2225 z italijanske strani, 10.610 z jugoslovanske, z navadnimi propustnicami 30.732 italijanskih državljanov in 67.556 jugoslovanskih, s posebnimi propustnicami 826 italijanskih državljanov in 132 jugoslovanskih, z izrednimi propustnicami 8 italijanskih in 13 jugoslovanskih državljanov. Transitnega dovoljenja se je poslužilo 2980 Jugoslovancev.

Hruščev reakcionar

(Konec s prve strani)

skupno s petnajstimi člani izključena iz madžarske socialistično-delavske (komunistične) partije. Budimpešta je tedaj priznala, da madžarske revolucije oktobra 1956 niso zanetli člani fašističnih organizacij, ki nasprotujejo delavnemu ljudstvu, pač pa je bila vstaja izraz svobodne volje prebivalstva proti osvojitvenemu diktatorjem. S tem ukrepom so hoteli pomiriti svetovno javno mnenje, ki se še vedno zgraža nad pokoli sovjetskih tankov v madžarski prestolnici.

Sedaj pa je prišel na vrsto Gyorgy Marosán bivši podpredsednik vlade. Uradna agencija sporoča, da je bil razrešen funkcij, ki jih je imel pri političnem uradu in pri tajništvu partije, izključili so ga iz centralnega komiteja in ga upokojili. V priznanje velikih zaslug, ki si jih je pridobil v svojem dolgoletnem delovanju mu bo država izplačevala penzijo in ne bo proti njemu izvajala legalnih postopkov.

Marosán je bil pred vojno član socialdemokratske stranke. Po končani vojni pa je bil med onimi, ki so se pridružili komunistom. Leta 1948 je bil izvoljen za podtajnika partije. Za časa Rakosijeve vlade je bil pet let zaprt. Na svobodo je prišel ponovno za časa destalinizacije in junija 1956 je bil izvoljen za podpredsednika vlade in člana centralnega komiteja. Po ljudski vstaji leta 1956 je postal minister in je zvesto sodeloval s Kadarjem.

Uradna vest predvsem podčrtuje dejstvo, da se je Marosán v zadnjem času potegoval bolj za lastne koristi kot pa za sploš-

no udeleževanje centralnega komiteja. 1. septembra je Marosán poslal centralnemu komiteju pismo, v katerem je obtožil številne svoje sodelavce, da mu hočejo onemogočiti nadaljno udeleževanje in ga zasovražiti pri ljudstvu. Istočasno pa jih je obtožil, da se hočejo polastiti funkcij, ki jih je partija zaupala njemu. Čim je prišlo pismo v roke članom centralnega komiteja je Marosán napovedal odstavko z vseh mest, ki jim je načeloval.

Nadalje pravi uradna vest, da je Marosán obtožil voditelje partije, da pozabljajo na leninistične norme, ne izvajajo kolektivističnih načrtov in ne skrbijo za enotno gledanje članov partij. Toda vse te obtožbe so bile izmišljene zatrjuje uradna vest. V zadnjem delu opisuje dokument velike Marosánove zasluge za partijo in krivice, ki jih je moral pretrpeti pod Rakosijevo diktaturo. Na zaključku pravi komunikat, da bo Marosán ostal še nadalje član komunistične partije.

Centralni komite madžarske partije upa, da bo bivši podpredsednik vlade spoznal svoje napake in popravil zgrešeno mnenje o svojih kolegih. V teh trenutkih mu bo centralni komite in celotna partija stala ob strani in mu dala svojo pomoč.

V dobro poučenih krogih zagotavljajo, da se s tem čistka na Madžarskem še ni zaključila. V Parizu pravijo, da bo morala pasti še marsikatera glava, kajti Organizacija združenih narodov še vedno ni zaključila razpravo o madžarski ustaji in njenem zatrtju oktobra 1956. Kdo so bodoče žrtve pa zaenkrat še ni mogoče napovedati.

K jubileju mu čestitajo prijatelji, znanci in somišljeniki in mu kličejo: »Se na mnoga leta«.

Slavljenec je na Goriškem dobro poznani, saj zastopa že več let slovenske koroški v goriškem občinskem svetu.

Iz Pevme

V naši cerkvi sta se prejšnjo soboto poročila gđ. Danica Bensa z Oslavja in gospod Roman Čotič iz Gorice.

Novoporočencema želijo vsi, zlasti pa prijatelji in znanci obilo sreče v skupnem življenju.

Obvestilo

Goriško županstvo sporoča, da morajo do sobote 27. t.m. zaključiti na tukajšnjih pokopališčih vsa dela za ureditev grobov in postavitve novih nagrobnih kamnov, ker bodo potem občinski delavci poskrbeli za ostala potrebna dela.

Slovenska lista včeraj in danes

«Lipova vejica s helebardo» se je prvič predstavila na občinskih volitvah v povojni politični zgodovini tržaških Slovencev leta 1949

Ponovno so pred nami volitve. Ob takih priložnostih je cilj vsake stranke, ki se aktivno udeležuje volivnega boja, da volivcem predloči uspehe, ki so bili doseženi v preteklosti. Istočasno govorniki obsojajo napake svojih političnih nasprotnikov.

Ker naših čitateljev nečemo zavajati v slepomišnjenju in jim želimo točno prikazati delovanje »Slovenske liste« od prvih časov pa do danes, s posebnim poudarkom na težave, s katerimi se je morala lista boriti, bomo skušali v nekaj besedah prikazati na objektivni način celotno zgodovino »lipove vejice s helebardo«. Za boljše razumevanje bi se morali pogledati v razmere, ki so bile v prvih povojnih letih na Tržaškem. Edinstvo, s katero so se ponasjali tržaški Slovenci pred vojnimi, je bila po stritju nacifazizma po krivdi zgrešene komunistične propagande in njihovega delovanja, uničena. Zatrjeje svobodnega mišljenja in propagiranje fratelanstva pokopala pridobitve Tržačanov slovenske narodnosti izpred vojnih let. Demokracija Slovenci smo ustanovili Slovensko demokratično zvezo, ki je postala protitež komunističnim zagovornikom nena-rodni načeli. Ne bomo se spuščali v drobnejše prikazovanje napak, ki so bile storjene. V juniju 1949 so bile razpisane upravne volitve v Trstu. Slovenska demokratična zveza je tedaj skupno s Slovensko krščansko socialno zvezo postavila na noge lastno listo »Slovensko listino«.

Volitve leta 1949

Oblasti so hotele dati volitvam zgolj upravni značaj, čeprav je bilo jasno vsakomur, da so imele te volitve pravi politični značaj. Vprašanje Svobodnega tržaškega ozemlja je bilo na dnevnem redu. Svetovno javnost je bilo treba seznaniti z željami tržaškega prebivalstva. Za glasove se je potegovalo dvanajst strank. Za neodvisnost Tržaškega ozemlja so se borile naslednje stranke: Komunistična partija za STO, Fronta za neodvisnost in Tržaški blok (independentisti), Slovansko-Italijanska ljudska fronta (titovci), Slovenska lista in Republikanska gibanje za neodvisnost. Za priključitev Trsta Italiji pa so se zavzemale naslednje stranke: Krščanska demokracija, Italijanski blok, Italijanska republikanska stranka, Socialistična stranka za Juljsko krajino, Italijanska socialna gibanje in Italijanska liberalna stranka.

»Slovenska lista« si je pri prvih upravnih volitvah zastavila trojni cilj: 1) NARODNI CILJ je bila ohranitev naših narodnih in kulturnih izročil; 2) POLITIČNI CILJ je bila ohranitev in utrditev Svobodnega tržaškega ozemlja, v katerem smo videli najmočnejše poročilo za svobodo, enakopravnost in obstanek tržaških Slovencev ter bistveni pogoj za zasidranje in zmago demokracije na tem delu Evrope; 3) SOCIALNI CILJ je bilo delo, kruh, napredek, čim večja blaginja in socialna pravičnost za vse.

Toda že sam pojav aktivne udeležbe demokratičnih Slovencev na občinskih volitvah je marsikogar zapekel. Najhujši so bili italijanski šovinisti, ki so 9. maja 1949 v svojem glasilu »Il lunedì« zapisali: »Kdor je Tržačan, ne more biti Slovenec; kdor je Slovenec ne more biti Tržačan.« Z drugo besedo so hoteli povedati: kdor je Slovenec nima pravice do življenja na

svoji zemlji. Takšne in podobne napade so zagrizeno vodili ostanki fašistov, ki so hoteli na novo podžgati italijansko večino, da bi nadaljevala z mučenjem in zatiranjem slovenskega naroda iz časa Mussolinijeve vladavine.

Po drugi strani se je morala »Slovenska lista« boriti proti komunistom, ki so interese internacionalnega komunizma predpostavljali nad narodnim interesom tržaških Slovencev. S svojo nespretno politiko so spravili v nevarnost obstoj Svobodnega tržaškega ozemlja. Najhujša komunistična napaka pa je bilo zavajanje tukajšnega prebivalstva v pogubno narodno mlahnost. Komunisti in njihovi privrženci niso štedili z blatom, ki so ga metali na voditelje »Slovenske liste«, to pa samo

taboru v Bazovici, ki je bil vseslovenska manifestacija smo se znašli z vsemi zavodnimi Slovenci, v London, kjer se je branilo STO, smo šli skupaj s tržaškimi Italijani, ki so zagovarjali STO.

Tudi tokrat sta stebra »Slovenske narodne liste« predstavljali Slovenska demokratična zveza in Slovenska krščanska socialna zveza. Pridružila pa se je še tretja nekomunistična slovenska politična skupina, Skupina neodvisnih Slovencev, kateri je načeloval dr. Frane Tončič.

Iz govora, ki ga je imel 9. maja na Opčinah nosilec »Slovenske narodne liste« dr. Josip Agneletto smo povzeli odstavke, ki jasno prikazuje, kakšne cilje si je za bližnje volitve nakazala lista: »Naša lista je edina slovenska lista na Tržaškem, ki

lijanska uprava. V tem trenutku je bila potrebna enotnost med Slovenci.

»Slovenska lista« je zagovarjala stalne enotnosti med Slovenci. V težkih okoliščinah, v kakršnih smo živeli, je bila najboljše in najučinkovitejša pot za uveljavljanje naših zahtev in čuvanje naših koristi. Razumljivo je, da so vse politične skupine, ki so se na bližnjih volitvah potegovala za slovenske glasove htele za trjevati, kako je slovenska enotnost in skupno slovensko nastopanje prvi in neposrednejši cilj njihovega dela. Toda nekaterim slovenskim interesom niso bili tako pri srcu, kot so hoteli zatrti. Komunisti so seveda hoteli slovensko enotnost, ki bi se včlanila v partijo in v njej skopnela. Prvi cilj partije je slediti mos-

Cim je komisar podpisal dekret o volitvah so se predstavniki Slovenske demokratične zveze in Slovenske katoliške skupnosti sestali na izredno sejo in sklenili, da bodo na bližnjih volitvah predstavili svojo »Slovensko listino« s tradicionalnim znakom »lipove vejice s helebardo«. Kmalu so bili izdelani volivni programi, smernice, ki so vodile kandidate »Slovenske liste« pri njihovem delu. Cilji so bili naslednji:

BORBA ZA ENAKOPRAVNOST SLOVENCEV z italijanskimi sožigljani na vseh področjih javnega življenja: jezikovne pravice, šole, kulturne ustanove, socialne pridobitve, službe, delo in zaposlitev.

Za KMETA smo zahtevali čim prejšnjo izvedbo zakonskega načrta za znižanje kmetijskih davkov, kmetijsko šolstvo, socialno zavarovanje, državna posojila ter odpravo omejitve jurskih zemljišč.

Slovenska lista je nato postavila obširen in podroben program za DELAVCA, ki upravičeno zahteva primerno plačo. Najdaljši del programa pa govori o gospodarstvu tržaške občine, ki je bila tedaj v razsulu. Občinski uslužbenci stanejo mesto letno nad 4 milijarde, medtem ko so znali redni dohodki okoli 3,5 milijarde. Trst je preširokomašen in majhen, da bi lahko preživljal begunce, ki so ostali v Trstu in ki so po večini zaposleni pri občini. Vlada bi morala vzeti na znanje položaj, v katerem se občina nahaja in ukreniti, da bi begunci dobili zaposlitev v drugih italijanskih mestih.

KAJ NAJ STORI TRŽASKA OBČINA. DA SE IZKOPLJE IZ GOSPODARSKE ZAGATE, NAJ POVISA DAVKE?

Na to vprašanje je Slovenska demokratična zveza odgovorila v programu »Slovenske liste« takole:

Pri sedanjem davčnem sistemu, ki pa mora biti čimprej nadomeščen z novim, ki bo socialno pravičnejši in donosejši, ni mogoče zvišati občinskih davkov in tudi ne užitnin. Nasprotno, vse življenjske potrebščine široke uporabe morajo biti proste užitnine. Z vsa silo pa je treba pospeševati turizem, ki je aktiven vir zdravih dohodkov.

Ni bilo pričakovati od novega občinskega sveta, da bo delal čudeže, vendar pa bi lahko napravil mnogo, da bi prišlo do stvarnejših temeljev za bodočnost mesta.

Slovenci smo na volitvah leta 1958 utrpeli hud poraz. »Slovenska lista« je prejela komaj 2.833 glasov. Neodvisna socialistična zveza pa 4.583. V tržaški občini se je odstotek glasov oddanih za slovenske liste znižal od 5,79% na 3,79%. Izvoljen je bil dr. Josip Agneletto, katerega mesto v občinskem svetu je po njegovi smrti prevzel dr. Teofil Simič.

Na važnost in zaslug »Slovenske liste« verjetno niso pomislili vsi oni, ki so zaradi nepoučenosti, zavajanja ali nezrelosti leta 1958 oddali svoje glasove neslovenskim listam. Slovenske politične organizacije pa so se takoj po volitvah vrgle na delo, da zaustavijo proces, ki so ga občinske volitve glede Slovencev tako boleče razkrile.

Sedaj so se povezale, razširile so vodilo na osnovi in tako prišel je čas, da pokažemo ali je bilo to delo rodovitno. Pri tem pa je naloga vseh, da potrdijo živo narodno zavest s tem da oddajo svoj glas »SKUPNI SLOVENSKI LISTI«.

Stranka	1949			1952			1956			1958		
	glasovi	%	sed.	glasovi	%	sed.	glasovi	%	sed.	glasovi	%	sed.
Krščanska dem.	65.944	39,1	25	59.133	33,1	28	57.023	31,3	20	65.272	35,0	23
Soc. demokrati	10.761	6,4	4	10.445	5,8	4	12.586	6,9	4	13.385	7,5	4
Radikali	—	—	—	—	—	—	1.752	0,9	—	1.447	0,8	—
Republikanci	9.107	5,4	3	8.407	4,7	4	6.379	3,5	2	5.521	3,0	2
Liberalci	3.109	1,8	1	5.768	3,2	3	4.542	2,5	1	6.824	3,6	2
Komunisti	35.569	21,1	13	30.978	17,3	6	41.016	22,3	14	40.304	21,6	14
Socialisti	—	—	—	2.609	1,5	1	9.633	5,3	3	6.145	3,3	2
Titovci	3.971	2,4	1	4.924	2,7	1	5.569	3,0	2	4.583	2,4	1
SLOV. LISTA	3.017	1,8	1	3.559	2,0	1	3.791	2,1	1	2.833	1,5	1
Fronta neod.	16.340	9,7	4	26.907	15,0	5	—	—	—	4.291	2,3	1
Tržaška unija	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5.387	2,9	1
Misovci	10.222	6,1	4	20.570	11,5	5	26.934	14,8	9	27.564	14,8	9
Mis odpad.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	540	0,3	—
Združ. monar.	—	—	—	2.915	1,6	1	5.832	3,2	2	2.394	1,3	—
Ostali	10.571	6,2	4	2.769	1,6	1	7.674	4,2	2	—	—	—
Skupno volilo	168.610			178.984			182.731			186.490		

zaradi tega, ker niso imeli nobenih resnih argumentov, s katerimi bi se borili proti »lipovi vejici«.

»Slovenska lista« je prejela 3.017 glasov, za njenega predstavnika v občinskem svetu pa je bil izvoljen dr. Josip Agneletto.

Slovenska narodna lista leta 1952

Borba za uresničitev Svobodnega tržaškega ozemlja je postajala vedno bolj ostra, istočasno pa smo se morali Slovenci boriti za priznanje najosnovnejših pravic. »Slovenska narodna lista« je leta 1952 sprejela pod svoje okrilje vse nekomunistične Slovence. Na velikonočni ponedeljek je bil v Bazovici prvi povojni tabor vseh Slovencev cone A tržaškega ozemlja. Nekaj dni pred tem pa je odpotovala v London delegacija slovenskih in italijanskih političnih skupin, ki zagovarjajo uresničitev Svobodnega tržaškega ozemlja. Zgodovina torej nikakor ne more očitati, da je bila tedanja politika predstavnikov »Slovenske liste« ozkosrčna. Kjer je zahtevala korist skupnosti, so predstavniki »Slovenske liste« pristali na skupne nastope z vsemi skupinami. Na

sledi korakom onih velikih slovenskih mož, ki so pred sto leti začeli borbo za slovensko enakopravnost. Italijanske stranke bi hotele prikriti število Slovencev na Tržaškem in zato prepričujejo Slovence, da bi oddali svoj glas vsaj mešanim listam.

Poleg političnih ciljev pa si je »Slovenska narodna lista« zadala tudi zgolj upravne cilje, ki so jih izvoljeni predstavniki zagovarjali v občinskem svetu.

»Slovenska narodna lista« je tedaj prejela 3.559 glasov za njenega predstavnika v občinskem svetu pa je bil potrjen dr. Josip Agneletto.

Pod italijansko upravo volitve leta 1959

Dve leti po prihodu italijanskih oblasti v Trst, so bile ponovno razpisane volitve in sicer za občinski in pokrajinski svet. Politični cilj, za katerega so se borili independentisti in ostale stranke, ki so želele ohranitev Svobodnega tržaškega ozemlja, je propadel. Tudi Slovenci smo morali pregledati svoj politični program. Londonski dogovori so napravili križ čez STO. Slovenska manjšina se je začela boriti za pravice, s katerimi naj jo štiti ita-

kovskim ukazom, čeprav nasprotujejo željam in hotenju slovenskega prebivalstva.

Nikakor nečemo na dolgo pisati o blatenju, katerega so si izmenjavali vidaljevci in titovci. Borba na smrt pa je utihnila čim je prišel ukaz iz Moskve in Beograda, da so sovražnosti ustavljene. Komunisti so se morali v korist internacionalne združiti.

Kot strela z jasne pa je prišla novica, da oblasti niso sprejele independentistične liste, ker je bila napačno sestavljena. Nastal je pravi lov med strankami, katere bo pospravila v svojo torbo bogato zapuščino 27.000 glasov neodvisnežev.

»Slovenska lista« je tudi tokrat povečala število svojih glasov na 3.791. V občinski svet pa je bil ponovno izvoljen dr. Josip Agneletto.

Volitve leta 1958

Poslovna doba občinskega sveta, ki je bil izvoljen leta 1956 ni trajala dolgo. Večina strank, ki so sestavljale občinski odbor je bila prešibka. Nastala je kriza in nadzorna oblast je poslala komisarja. Po dveh letih so bile razpisane ponovne volitve, ki naj bi dale občinskemu svetu novo sestavo.

POD ČRTO

Dva tisoč let zgodovine v luči vesoljnih cerkvenih zborov

Pred dobrim tedom se je v Vatikanu pričel XXI. vesoljni cerkveni zbor, na katerem sodelujejo najvidnejši duhovski predstavniki vseh narodov sveta. Zadnji cerkveni koncil se je vršil pred tridesetimi leti v Rimu pod vodstvom tedanjega papeža Pija IX. Ob priliki novega ekumenskega koncila si bomo na kratko pregledali cerkveno zgodovino v luči vesoljnih zborov. Ker so ekumenski koncil pomembni ne samo za razvoj Cerkev, pač pa tudi celotne človeške zgodovine, se bomo pri prikazovanju najvažnejših dogodkov ustavili več časa.

Vsaka človeška organizirana družba, četudi na najvišji stopnji čuti potrebo, da se od časa do časa sestanejo vodilni krogi, ki skupno predebirajo pereča vprašanja. Zasedanja na »višji stopnji« niso pridobitve modernega časa, kot bi o tem marsikdo sodil, pač pa jih zasledimo že pri starih Grkih in Rimljanih. Na ta način je nastala nova praksa, ki se je izkazala za potrebno in katero je kasneje prevzela tudi Cerkev. Na koncilih so predvsem govorili o verskih, moralnih in podobnih vprašanjih, tako da so cerkveni očetje lahko dali enotne točne nauke svojim vernikom. V prvih začetkih svojega obstoja se je morala Cerkev boriti predvsem proti poganstvu in zato ni bilo časa, da bi filozofi globlje preučili krščanske resnice in dogme. Toda z ob se je polagoma izbrusila. Katoliška cerkev je premostila začetne težave, končalo se je preganjanje in mučenje kristjanov. Katoliška vera si je v relativno kratkem času zaradi svojih globokih misli in vere v pravega Boga pridobila zaupanje širokih plasti ljudstva - postala je državna vera - torej priznana od različnih krogov in kot taka tudi zakonsko obvarovana pred preganjavci, katerih število se je iz dneva v dan manjšalo. Toda fizično preganjanje se še ni dobroga poleglo, ko so nastopile nove težave.

V mirnejšem ozračju so se pričele verske debate. Kot razumljivo so se nekateri filozofi in misleci spravili na tako ekstremna stališča, da Cerkev ni mogla preko njihovih izjav. Istočasno pa se je pokazala razlika med vzhodom in zapadom. Na vzhodu in tu mislimo predvsem Bizanc in njegovo okolico so filozofske vede imele trdnje temelje in starodavno tradicijo. Zato so se prav tu pojavili heretiki - napačni razlagalci krščanskih dogm - medtem ko je Rim prevzel brez večjih sporov osnovne misli krščanstva.

PRVI KONCIL

Prvi cerkveni zbor se je sestal na razpravljanje leta 325 v Niceji. Tedaj je imel v svojih rokah Petrove ključke papež Silvester I. Napačno pa bi bilo misliti, da so prve koncile sklicevali papeži sami, ali vsaj cerkveni očetje. Dogajalo se je, da so določili cerkvene zborove posvetni vladarji, ki so si s tem po eni strani hoteli zagotoviti večjo slavo, po drugi pa so želeli dokončno postaviti verska vprašanja v

pravo luč. Rekli smo že, da je bil pravzaprav Bizanc središče razpadajočega rimskega imperija, središče posvetne in cerkvene oblasti, čeprav je papež prebival v Rimu. Prvi cerkveni zbor je imel 4. dnevnemu redu posebno važno nalogo. Preučiti je moral arjev nauk in o njem razglasiti jasno sodbo. Na zborovanje so bili povabljeni vsi škofje krščanskih občin, to se pravi krajev, ki so spadali v rimsko cesarstvo. Delegati so ostro obsodili arijsko herezijo in pokazali pravo pot, po kateri mora delovati Cerkev. Omeniti je treba, da prvemu koncilu ni predsedoval papež sam, ker se ga sploh ni udeležil.

HERETIK ARJ

Drugi ekumenski koncil predstavlja nekakšen uvod v ostale štiri koncile, ki so se vršili v Kostantinopoliju, prestolnici vzhodnorimskega cesarstva. Pravtako kot prvega tudi drugi koncil ni sklical rimski škof, pač pa posvetni vladar Teodozij. Bilo je to v letu 381, ko so cerkveni očetje ponovno hoteli obsoditi Arijso herezijo, ki se je že na prvem koncilu pokazala in zavladala v nekaterih vzhodnoevropskih občinah. Ker so bili poraženi v teološkem vprašanju enakosti med Očetom in Sinom, so se Arijevi učenci sedaj imenovali asemiarijci, ker so trdili, da je Sveti Duh zgolj kreacija Boga Očeta in Sina. Iz tega razloga je Teodozij sklical koncil, na katerega je povabil samo škofje vzhodnorimskega cesarstva. Na drugem koncilu je igral glavno vlogo pomirjevalca škof Gregorij iz Nancijana, ki pa ni imel velike uspeha. Zelo znan je govor tega velikega škofa, ki spada med najbolj učene in vestne cerkvene očete, ki ga je imel na drugem koncilu. Ko pa je škof spoznal, da je ves njegov trud zaman je v znak protesta zapustil sejo dvorano.

Na drugem koncilu so še globlje utrdili krščansko doktrino, ki je vsebovana v »verju«. Od tedaj dalje so v vzhodnih cerkvah imenovali »vero« tudi kot mišlenko-kostantinopolska izpoveda. Poleg tega pa je koncil v Bizancu določil Carigradu prvo mesto med vzhodnimi cerkvami, vendar pa podrejeno mesto do Rima. Kljub določitvi v korist Rima ni hotel papež Damask I. odobriti drugega koncila, ki so ga ratificirali šele njegovi nasledniki.

SV. AVGUSTIN NE MORE NA TRETJI KONCIL

Kot smo videli, so na prvih dneh cerkvenih zborih točno določili najvažnejše teološko vprašanje Enege Boga v sveti Trojici. Zatorej je logično, da je prišlo do prerekanj v zvezi s Kristusom, ki je Bog, v kolikor je enak Očetu in Svetemu Duhu in Človek v kolikor je vtelesna Beseda. Globoka razmišljanja o teološkem problemu, ki poudarja Kristusovo osebnost kot pravi Bog in pravi Človek, so nakazala razdor med dvema največjimi tedanjima šolama za religiozna vprašanja, to se pravi med Bizancem in Aleksandrijo v Egiptu. Vodja aleksandrijske šole je bil sloviti patriarh Ciril, medtem ko je bil njegov idejni nasprotnik bizantinski patriarh Nestorij. Ciril je v svojih bojevitih pridigah zagovarjal mišljenje, da je Devica Marija v kolikor je tudi roditeljica Kristusa, ki je pravi Bog in pravi Človek, »Teotokos«, to se pravi »Mati božja«. Nestorij pa je s svoje strani zatrjeval, da morajo verniki oboževati Marijo le v kolikor je Kristusova mati. Pri tem pa je zatrjeval, da Marija ni Mati božja, kajti obe Kristusovi podobni človeška in božja nista povezani, pač pa samo soudeleženi.

Da bi dokončno zaključili debato med glavnima predstavnikoma vzhodnorimskega krščanstva, ki je pretila, da se bodo verniki razcepili, je imperator Teodozij II. sklical ekumenski koncil v Efezu v Mali Aziji. Bilo je to v letu 431. Na zasedanje je z lastnoročnim pismom imperator povabil tudi naslednjega krščanskega teologa in filozofa iz zapadne Evrope svetega Avgustina. Toda Avgustin se koncilu ni mogel udeležiti, ker je umrl v mestu Iponi, ki so ga obkolili Vandali in to še pred začetkom zasedanja. Zaradi tega je imel na tretjem ekumenskem koncilu glavno besedo Ciril iz Aleksandrije, ki je postal prvi zagovornik pravovernosti in krščanske miselnosti.

V Efezu so cerkveni očetje obsodili Nestorjevo herezijo in določili, da sta obe Kristusovi podobni (človeška in božja) povezani medseboj v hipostatičnem razmerju. Poleg tega pa so slovesno proglasili pri plenarnem zasedanju, da je Devica Marija v resnici »Teotokos«, to se pravi Mati božja, ker je Kristusova roditeljica. Prav iz tega razloga pa je papež Janez XXIII. želel pričeti sedanji cerkveni zbor prav 11. novembra v spomin na slavnostno proklamacijo v Efezu, ki se je vršila istega dne.

PRVENSTVO RIMSKEGA PAPEŽA

Cetrki ekumenski koncil je zasedal v Kalcedoniji leta 451. Čeprav ga je sklical imperator Marcijan pa je to prvi koncil, za katerega se je zanimal in propagiral njegovo izvedbo rimski papež, veliki Leon I. Kalcedonijski koncil je po številu prisotnih prekosil vse ostale vesoljne zore. Pravijo, da je bilo prisotnih v malem bosforškem mestu nad 600 škofov, vendar pa je gotovo število preveliko. Ta koncil je zelo važen za zgodovino Cerkev, ker se je prvič tudi na vzhodu izkazalo prvenstvo Rima nad celotno Cerkvijo.

Ceprav je na koncilu bilo prisotnih samo šest papeževih poslancev je Leon Veliki izvojeval svojo veliko bitko. Njegovo dogmatično pismo so prebrali na plenarni seji in z njim dokončno zaključili vsako debato o Kristusovih podobah. Poleg tega pa so obsodili monofizistično herezijo, ki jo je razpahl Eutih. Herezija je ponovno spravila v diskusijo dogmatične precizacije, ki so jih sprejeli na prejšnjih cerkvenih zborih. Kristus je Eutih pripisal samo božjo podobno, medtem ko je zavrgel človeško. S tem pa je padla velika resnica Kristusovega Vstajenja.

Cerkveni očetje so v Kalcedoniji sprejeli papežev pismo z velikim navdušenjem in so zaključili: »To je apostolska vera, v katero verujemo vsi!« Nekdo pa je še vzkliznil: »Petrus per Leonem locutus est!« - Po Leonu je spregovoril Peter! Od tega trenutka dalje se je pričela v vesoljni Cerkv praksa, da papež sodi v teoloških razpravah. Ta navada se je v teku časa toliko vkoreninila, da je nastal sloviti stavek: »Roma locuta est, causa finita est!« - Rim je govoril, zadeva je končana!

S Kalcedonskim cerkvenim zborom se zaključuje doba velikih koncilov starega krščanstva. Papež Gregor Veliki jih je označil za »nove štiri Evangelije«, ker so dokončno formulirali osnovne cerkvene dogme o sveti Trojici in o Kristusovih naravah. Bilo bi neuporabno še nadalje poudarjati veliko pomembnost prvih štirih koncilov za krščansko miselnost in celo za celotno zgodovino Cerkev, ker je to očitno.

(Nadaljevanje prihodnjiti)

Slovenski napis jih bode v oči Ob obletnici koroškega plebiscita

Po večdnevni debatah je okrajna volivna komisija sprejela dvojezični napis v znaku „Skupne slovenske liste“. Kljub temu vztrajamo na stališču, da imamo pravico predložiti volivni znak s samo slovenskim napisom

Svet Slovenske Liste je sklenil, da tradicionalnemu znaku lipove vejice doda napis v slovenski Skupna slovenska lista, ker je smatral potrebno poudariti dejstvo, da z ozirom na novo politično situacijo na Tržaškem je nova lista res skupna lista vseh Slovencev. Sodili smo, da slovenski naziv na znaku liste je ravnotako dovoljen, kot je v Trstu dovoljeno dati slovenskemu otroku slovensko krstno ime. Nihče v svetu Slovenske liste si ni sploh stavil vprašanja, če bo znak sprejet ali ne, smatralo se je, da to kot samoumevno. Lista je bila predložena v četrtek 11. t.m. ob 16.30, naslednji dan se je

mного zalegli. Na županstvo smo za nekaj ur dobili komisarja, ki je izdal odlok o gradnji. Tedaj smo bili prepričani, da se, krivica, ki nam je bila napravljena ne bo še v istem letu ponovila v drugačni obliki.

Toda motili smo se. V parlamentu so izglasovali zakon, ki predvideva ustanovitve dežele Furlanija-Juljska krajina, v kateri bodo Slovenci le mimogrede zavarovani pred nasilji.

Pred dnevi je predložila za upravne volitve slovenska manjšina lastno listo. V znak so predstavniki vnesli tudi naziv liste in sicer »Skupna slovenska lista«. To pa je bilo članom volivne komisije preveč. Tri slovenske besede so jih zbudile v oči, in so brez kakršnegakoli drugega pojasnila zavrnili znak. V zakonih, ki povzročajo o predložitvi volivnih znakov, nikjer ne piše, da se ne sme predložiti znakov, ki bi vsebovali napis v slovenski. Člani volivne komisije so svoj odlok utemeljili z besedami, da se v znak ne smejo vnesti besede, ki so neitalijanskega jezika. Potemtakem bi morali tudi demokrati izbrisati iz svojega znaka besedo »libertas«, ki prav tako ni italijanska, pač pa latinska. Zakaj lahko južnotirolci in Francozi iz doline Aosta vnašajo v svoje znake nemške odnosno francoske besede? Ali je slovenska manjšina manjpravna od nemške in francoske?

Take in podobne krivice bi se v demo-

kratični Italiji ne sme več dogajati! O gorčeno protestiramo proti nezasišanemu ukrepu v prepričanju, da bo pravica zmagala.

Nabrežinci

DR. RUDOLF MARC

je eden prvih članov Slovenske demokratske zveze in njen dolgoletni tajnik ter predsednik SDD. Izvoljen je bil za svetovavca v Občinsko podporno ustanovo

Vsako leto se spominjamo koroškega plebiscita, ki se je vršil 10. oktobra 1920. Zanj se moramo zahvaliti amerškemu predsedniku Wilsonu. Politik je ob popolnem nepoznanju koroških razmer zahteval za Koroško plebiscit. Določitev plebiscita pa je bila za Koroško ena največjih krivic, ki se je kdaj zgodila našemu narodu. Dokazov za to nikdar ne manjka.

Na Koroškem so še leta 1880 našli 120.000 Slovencev. Leta 1869 so vpeljali za vse Slovence na Koroškem obvezno ponemčevanje šol. Slovenci so se borili z vsemi silami proti omenjeni ponemčevni nemški šoli. Toda zmagala je moč Slovencev nihče ni poslušal. Vsi protesti proti ponemčevni šoli so bili kakor bob ob steno. Na ta način je zmagalo nasilje!

Petdeset let pred plebiscitom je ponemčevna šola na Koroškem z vso refinancirano in brezobzirnostjo potujčevala koroške Slovence. Zastupila jih je z nemškim duhom. Ponemčurila jih je! To je bilo eno največjih nasilij, kar se jih je kdajkoli zgodilo v zgodovini. Na tem nasilju pa temelji nemška zmaga pri plebiscitu z 10. oktobra 1920.

Glavna šola na Koroškem z 33 pa germanska. Za Jugoslavijo je glasovalo 15.279 prebivalcev, za Avstrijo pa 22.025. V odstotkih 41% za Jugoslavijo, 59 za Avstrijo. Nemška večina je torej na podanih številkah znašala 6.746 glasov. Južno od Drave je Jugoslavija prejela večino 392 glasov.

Rož je strnjeno glasoval za Jugoslavijo. Ravnotako pliberška okolica. V Rožu so občine Loče ob Blaškem jezeru, Svetna vas, Slovenji Plajberk, Ledenice, St. Ja-

kob v Rožu, Bistrica v Rožu, Sele imele večino prebivalcev za Jugoslavijo. V pliberški okolici pa občine: Blato, Zvaček, Libelice, Libuše, Bistrica v Podjuni in Globasnica.

Severno od Drave so štiri občine dale večino za Jugoslavijo in sicer: Bilčovs, Zgornja vesca, Logaves in Radiše. Nad tisoč glasov pa je dala za Jugoslavijo velika občina Bela pri Zeleni Kapli in sicer 1029.

Skoro stodontno za Jugoslavijo so glasovale Sele nad Boravljami: za Jugoslavijo 97% za Avstrijo 3—, 85— glasov je dala za Jugoslavijo občina Blato pri Plajberku, po 80% pa občine: Slovenji Plajberk, Bilčovs in Bela.

Čisto po nepotrebnem so priklopili glavovavnemu ozemlju že ponemčeno občino Puštrizo nad Grebinjem, ki je dala za Avstrijo 634 glasov, za Jugoslavijo pa komaj 21.

Koroška je najlepša slovenska dežela. Nekoč je bila cela Koroška slovenska. Se zdaj pričajo slovenska krajevna imena, hišna in družinska imena po zdaj nemški Koroški, da so nekdanji ond prebivali Slovenci. Vsa okolica Celovca in Vrbsko jezero je pred sto leti ležala še v popolnoma slovenskem ozemlju. Lepo Baško jezero z otokom v sredini in najlepše jezero na Koroškem: Klopinski jezero, leži ta še zdaj v slovenskem ozemlju.

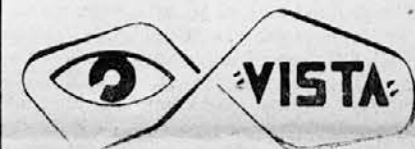
Izražamo solidarnost

S Koroškega smo prejeli ekspresno pismo, v katerem nam koroški rojak izraža solidarnost v zvezi s prepovedjo slovenskega napisa v znaku »Skupne slovenske liste«. Pismo nadaljuje:

»Prepričani smo bili, da ste Slovenci v Italiji na boljsem od nas. Toda na žalost smo se morali od zadnji novici prepričati, da tudi pri vas še vedno obstoja narodnostna mržnja. Koliko časa bodo še nami počenjali, kot mačeha z otroki! Bog daj, da bi odgovorni ljudje kaj kmalu spoznali, da v dvajsetem stoletju ni več prostora za pretrani nacionalizem. Daj Bogu, kar je božjega in cesarju, kar je cesarjevega. Mi Slovenci smo lojalni državljani, vendar pa zahtevamo, da nas oblastni spoštujejo in nam dajejo pravice, ki zakonite,

bi jih morali uživati po vseh naravnih Z narodnimi pozdravi!

TRGOVINA
Z OPTICNIMI PRIPRAVAMI

UL. CARDUCCI 15 - Tel. 29-656

Ali si že poravnal naročnino?

Odgovorni urednik:
SASA RUDOLF

Tiskarna Adria, d. d. v Trstu

Uredništvo in uprava:
Trst, ul. Machiavelli 22-II. - tel. 3-62-75
Dopisi za uredništvo:
ulica S. Anastasio 1/c - Tel. 23-039
Goriško uredništvo:
Gorica, Riva Piazzetta 18-I.
CENA: posamezna številka L 30,—
Naročnina:
mesečno L 50,— — letno L 600,—
Za inozemstvo:
mesečno L 90,— — letno L 1000,—
Poštni čekovni račun: Trst št. 11-7223

Kandidati Skupne slovenske liste

Pretekli četrtek popoldne so predstavniki slovenske manjšine na Tržaškem predstavili na sodišču »Skupno slovensko listo«, ki se bo na bližnjih upravnih volitvah potegovala za glasove slovenskih volivcev. Kandidatna lista vsebuje petinštirideset imen, ki jih je Svet Skupne slovenske liste razdelil po okrajih, v katerih kandidati prebivajo. Vsak okraj tržaške občine bo tako imel svojega kandidata, ki bo Svetu sporočil o potrebi in željah prebivalstva svojega okoliša. Na ta način bodo izvoljeni predstavniki lahko predlagali želje prebivalstva občinskemu odboru in zahtevali njihovo uresničitev.

1 dr. Simčič Teofil	ODVETNIK	TRST
2 dr. Marc Rudolf	PROFESOR	SVETI IVAN
3 Černe Dušan	UREDNIK	TRST
4 dr. Starc Milan	ZDRAVNIK	OPCINE

11 ŠTOKA Ljubo,	uradnik
OPČINE	
12 BANDELJ Serdij,	uradnik
13 REPINC Srečko,	trgovec
14 Ing. SOSIČ Milan,	inženir
15 SOSIČ Zoran,	kmetovavec

GROPADA	
16 GRGIČ Friderik,	zidar
17 MUŽINA Emil,	kmetovavec

BAZOVICA	
18 KRIŽMANČIČ Vincenc,	kmetovavec
19 MARC Marija,	gospodinja
LONJER	
20 ŠKRINJAR Stanko,	učitelj
KATINARA	
21 LAVRENČIČ Just,	delavec

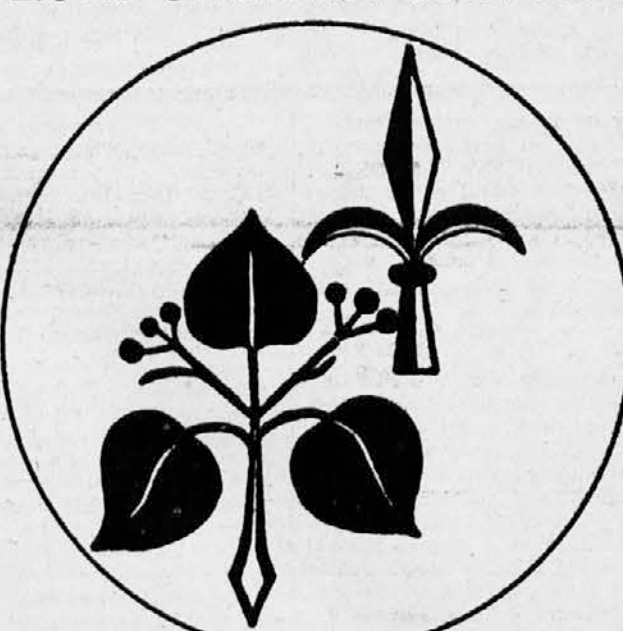
SVETI IVAN	
27 BAK Anton,	trgovec
28 DOLHAR Rafko,	visokošolec
29 KOKOROVEC Ivo,	slaščičar
30 MIROŠIČ por. KOCIJANČIČ	gospodinja
Josipina,	
31 MLJAČ Franc,	visokošolec

ŠKORKLJA	
32 RUDOLF Saša,	visokošolec
33 STARC Andrej,	upokojenec
GRETA	
34 SELJ Adrijana,	uradnica
ROJAN	
35 Dr. MAMOLO Humbert,	profesor

BARKOVLJE	
36 ŠPANGER por. PERTOT	gospodinja
Josipina,	
TRST - SREDIŠČE	

37 Dr. BITEŽNIK Mitja,	prav.
38 ČERNIGOJ Josip,	slaščičar
39 FERLUGA Pavel,	uradnik
40 KOLLWITZ Salvatore,	tiskar
41 KOPITAR por. OFICIJA	gospodinja
Stana,	
42 MOČNIK Silvo,	uradnik
43 PODGORNİK Leopold,	krojač
44 TOMAŽIČ Stanko,	uslužbe.
45 ZIDAR vd. AGNELETTA	gospodinj.
Ivana	

LISTA UNITARIA SLOVENA

SKUPNA SLOVENSKA LISTA

SVETI KRIŽ	
5 KOŠUTA Viktor,	kmetovav.
6 SEDMAK Marij	fotograf
7 TENCE Kristjan,	kamnosek
8 VERGINELLA Albin,	mizar
PROSEK	
9 KALC Alojzij,	mizar
KONTOVEL	
10 ŠTOKA Jernej,	upokojenec
22 NADLIŠEK Marcel,	trgovec
ŠKEDENJ	
23 SANCIN Josipina,	gospod.
SVETI JAKOB	
24 BAJC Marijan,	visokošolec
25 VALENČIČ Livij,	uradnik
ROCOL	
26 GERDOL Jožko,	uradnik

Slovinci Slovenke!

Na bližnjih občinskih volitvah bo nastopila tudi »Skupna slovenska lista«, ki jo sestavljajo vse slovenske politične organizacije. Dokažimo, da smo zavedni in prekrižajmo v volivni kabini naš, slovenski znak.

Vse do neke mere

Vsako leto obdarujejo tukajšnje oblasti slovensko manjšino z ukrepi, ki nam ponovno dokazujejo, da je trenutek, ko bomo končno postali enakopravni državljani italijanske republike še zelo daleč. Poleti smo izvedeli, da nam bodo v nabrežinsko občino poslali komisarja, ker se je naš župan upiral odobritvi dovoljenja za gradnjo večjega naselja za istrske begunce. Protesti proti ukrepu, ki naj bi spremenil etnični značaj naše občine, niso

NE ZAPRAVLJAJMO SLOVENSКИH GLASOV
PO LISTAH ITALIJANSKIH STRANK!